

Tampereen yliopisto, Hervannan kampus, Tietotalo

Toimintaohjeet

Tampereen yliopisto, Hervannan kampus, Tietotalo toimintaohjeet

Laadittu 4.1.2018

Laatija Angela Hirvo

Viimeksi päivitetty 27.4.2023

Päivittäjä Aapo Kauppinen

Nämä toimintaohjeet on laadittu käyttäen palvelua Suomen Yliopistokiinteistöt Oy.

Näissä toimintaohjeissa on 18 sivua.

Sisällys

1	Toimintaohjeita	4
1.1	Turvallisuusorganisaatio	4
1.2	Avun hälyttäminen	6
1.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	7
1.4	Tulipalo	7
1.5	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	8
1.6	Toiminta palohälytystilanteessa	8
1.7	Toiminta kokoontumispaikalla	9
1.8	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	10
1.9	Vesivahinko	10
1.10	Väkivallan uhatessa	10
1.11	Pommiuhka	11
1.12	Yleinen vaaramerkki	12
1.13	Sähkökatkot	13
1.14	Sisälle suojautuminen	14
1.15	Päivittäinen paloturvallisuus	16
1.16	Sammutusjätevesien käsittely	18

1 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

1.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuuspäällikkö, kampusmanageri

Kiinteistön omistajan vastuulle kuuluvat turvallisuusasiat

Aapo Kauppinen
Suomen Yliopistokiinteistöt
Oy
puh. 040 0774934
aapo.kauppinen@sykoy.fi

Turvallisuuspäällikön sijainen

-

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2, VSS3, VSS4, VSS5

Janne Puranen, Campusta Oy

Väestönsuojan apulaishoitaja VSS1, VSS2, VSS3, VSS4, VSS5

Campusta Oy

Sähkölaitteiston käytön johtaja

Ilpo Virkki
Are Oy
puh. 040 9008380

Toimijoiden turvallisuushenkilöt

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
AGCO Power Inc.	Samu Ampio	
Ampliconyx Oy	Valery Filippov	Ampliconyx Oy
Arctic Virtual Trade Oy	Pry Lindholm	
Biogenium Microsystems Oy ja Fibrobotics Oy	Joose Kreutzer	
Biomendex Oy	Sanna Karjalainen	
Campusta Oy	Pekka Ahonen	
GSGroup Finland Oy	Pekka Naukkarinen	
Insinööritoimisto Renovatek Oy	Arto Köliö	
Moflix Oy	Ryan Gold	
OEM Finland Oy	Petteri Jauhola	
Palotekninen insinööritoimisto Kauriala Oy	Reima Mäkiranta	
Papula Oy	Miika Tupala	
Polar Electro Oy	Teppo Himanen	
Pro-inssit Oy	Juuso Sivula	
Proventia Oy	Arno Amberla	
Sodexo Oy, kahvila Bitti ja ravintola Hertsi	Markku Salonen	
Sport Venue Oy	Karri Kylliö	
Suomen Yliopistokiinteistöt Oy	Aapo Kauppinen	Suomen Yliopistokiinteistöt Oy puh. 040 0774934 aapo.kauppinen@sykoy.fi
TEK Lounge	Jussi Nousiainen	

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
Tammer Hierontapalvelut	Petri Marjamaa Nina Östman	
Tampereen yliopisto	Riikka Laurila Turvallisuusvastaava Alue: Hervannan kampus	Tampereen yliopisto puh. 050 5605769 riikka.laurila@tuni.fi
WSP Finland Oy	Anne Haavisto	

1.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: **112**

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määrittellessään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämillä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuaasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuaasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Tietotalon pääsisäänkäynnin paloilmoitinkeskukselle (A-osan tuulikaapissa)

1.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Korkeakoulunkatu 1, TAMPERE**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

1.4 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.
- Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti: Tietotalon pääsisäänkäynnin paloilmoitinkeskukselle (A-osan tuulikaapissa)

Hissin käyttö on tulipalon sattuessa ehdottomasti kielletty!

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Tietotalon edessä oleva Obeliski monumentti ja piha

Varakokoontumispaikka: Tietotalon takana, Tekniikankadun puoleinen parkkialue

1.5 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

1.6 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Tietotalon edessä oleva Obeliski monumentti ja piha

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

Turvallisuushenkilöstö ja henkilökunta välittävät tiedon oppilaille.

Henkilökunnan toiminta

- ohjaa oppilaat ja vieraat ulos lähintä turvallista poistumistietä pitkin kokoontumispaikalle.
- avustaa tarvittaessa liikuntarajoitteisia henkilöitä poistumaan.

Aluevalvojat

- tarkastavat oman alueensa tilat ja sulkevat niiden tilojen ovet, jotka on todettu tyhjiksi
- varmistavat uloskäynnit ja estävät pääsyn hälytyskohteeseen
- opastavat oppilaita ja vieraita lähimmälle poistumistielle ja kohti kokoontumispaikkaa

Vahtimestarit

- opastaa oppilaita ja vieraita ulos kokoontumispaikalle
- avaa mahdollisuuksien mukaan pääovet poistumisen helpottamiseksi

1.7 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Tietotalon edessä oleva Obeliski monumentti ja piha

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetylle kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Tietotalon takana, Tekniikankadun puoleinen parkkialue

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidempiaikaista suojautumista varten.

1.8 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

1.9 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: Campusta Oy, puh. 010 3408500, päivystys 010 3950395
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Lämmönjakohuoneessa, tila A005
- Lämmönjakohuone: Kellarikerros A-osa tila A005
- Sähköpääkeskus: Kellarikerros A-osa tila A008 (2 kpl)

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

1.10 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

Toiminta ampuma-asetilanteessa

- Poistu vaara-alueelta, jos se on turvallisesti mahdollista.

Jos poistuminen ei ole turvallista:

- Mene luokkaan tai vastaavaan
- Lukitse ovi tai laita kalusteita oven/ ovien eteen siten, että oven painiketta ei voi käyttää
- Kasaa oven eteen kalusteita
- Sammuta valot
- Käy makaamaan oviseinän viereen, jos seinämateriaali on esim. tiiltä tai betonia tai etsi muuten turvallinen paikka
- Ota yhteys hätäkeskukseen 112 ja kerro tilanteesta. Ilmoita kerros, huoneen/ luokan numero
- Vältä muuten puhelimen käyttöä
- Jos käytävillä on savua, älä mene savuisiin käytäviin, pysy luokassa ja yritä tukkia mahdollisia aukkoja märillä vaatteilla tms.
- Odota poliisin/ pelastusviranomaisten/ koulun henkilökunnan lisäohjeita
- Toimi lisäohjeiden mukaisesti

1.11 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Jos vastaanotat pommiuhkaussitoon, ole rauhallinen ja toimi seuraavasti:

Kuuntele tarkasti uhkauksen esittäjän viesti:

- Mitä
 - Missä
 - Milloin
 - Miten
 - Kuka
-
- Tee puhelun aikana tarkkoja muistiinpanoja.
 - Tee puhelusta selkeä ilmoitus hätäkeskukseen 112.
 - Tee puhelusta viipymättä selkeä ilmoitus turvallisuushenkilöstölle, joka arvioi jatkotoimia.
 - Ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Vakavasti otettavissa ja kiireellisissä tapauksissa koko rakennus tyhjennetään välittömästi:

- Siirry ohjeiden mukaisesti kokoontumispaikalle.
- Ota mukaasi puhelin, avain, reppu ja välttämättömät henkilökohtaiset tavarasi.
- Toimi kokoontumispaikalla saamiesi ohjeiden mukaisesti.

ÄLÄ KOSKE OUTOIHIN ESINEISIIN JÄTÄ TIEDOTTAMINEN POLIISIN JA JOHDON TEHTÄVÄKSI.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon **112**.
- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

1.12 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysytele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäövet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.
- Pysytele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi.
- Älä mene kellariin.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

1.13 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Hissien käyttö sähkökatkon aikana ei ole mahdollista.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 010 3408500).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

Sähkökatkon sattuessa myös hissit pysähtyvät. Mikäli jäät hissiin jumiin sähkökatkon tai muun vian vuoksi, toimi seuraavasti:

Ota yhteys hissihuollon vikapäivystykseen:

- Matkapuhelimella - (KONE Hissit Oy, 0800 15063) tai
- Hississä olevalla hälytyspainikkeella. (Tämä ohjautuu suoraan hissihuollon vikapäivystykseen.)

Tarvittaessa voit soittaa hätänumeroon 112.

1.14 Sisälle suojautuminen

Sisälle suojautuminen on tarpeen mikäli kiinteistössä tapahtuu vakava väkivallan teko tai ilmenee sellaisen uhka. Suojautuminen tulee aina tehdä tilaan, jonka ovi voidaan lukita ja johon ei näe sisälle. Lasiseinäisissä opiskelu- ja toimistotiloissa ei voida suojautua. Mikäli uhka tulee opiskelun ollessa käynnissä lasiseinäisessä tilassa, ohjataan opiskelijat turvallisempaan paikkaan.

Sisälle suojautumisessa on kaksi vaihetta/astetta.

Ensimmäinen vaihe/aste

Ensimmäiseen asteeseen/vaiheeseen siirtyminen tehdään mikäli kiinteistön lähialueella on väkivallan uhka, on tehty uhkaus vakavasta väkivallasta tai väkivallan uhka on kiinteistön sisällä.

Toimet:

- Ilmoitetaan uhasta yleiseen hätänumeroon **112**
- Käytävillä ja ulkona olevat opiskelijat, vieraat ja henkilöt käsketään sisälle.
- Opetustilojen ovet lukitaan.
- Henkilökunta lukitsee ulko-ovet.
- Odotetaan lisätietoja viranomaisilta.

Toinen vaihe/aste

Toiseen asteeseen/vaiheeseen siirrytään, jos uhka on kiinteistön sisällä tai sen lähellä.

Toimet:

- Lukitaan opetustilan ovet.
- Sammutetaan tilojen valot ja suljetaan mahdolliset verhot.
- Matkapuhelimet sammutetaan tai kytketään äänettömälle.
- Opettajan tai tilan johtajan puhelimen oltava päällä, mutta äänettömänä.
- Tilan oven eteen kasataan esteitä.
- Opastetaan tilassa olevia pysymään matalina ja kalusteiden takana.

Ohjeita henkilökunnalle

Seuraavassa asioita, joita tulee ottaa huomioon hätäpoistumisen ja sisälle suojautumisen osalta etukäteen.

Osana jokapäiväistä toimintaa

- Opettele kulkemaan ja tuntemaan kiinteistön eri poistumisreittejä.
- Opettele laittamaan luokkatilan ovi takalukkoon.
- Selvitä kiinteistön kokoontumispaikkojen sijainnit.
- Ole mukana harjoituksissa ja tutustu aiheeseen liittyvään materiaaliin ja toimintaohjeisiin.
- Mieti mihin ja miten voisit suojautua tarpeen tullen.

Tilanteen aikana

- Ota tilanne haltuun - käytä kuuluvaa ääntä.
- Ohjaa ryhmäsi turvallisinta reittiä suojaisaan kokoontumispaikkaan.
- Viranomaiset johtavat pelastustoimintaa - sinä vastaat omasta ryhmästäsi.
- Jos selkeää ohjetta tai käskyä ei tule - suojaudutaanko sisään vai poistutaanko ulos - tee päätös!

Ratkaisuun vaikuttaa tilan sijainti ja sen antama suoja.

- Umpiseinäisessä, lukittavassa tilassa on turvallista suojautua.
- Lasiseinäisessä tilassa tai tilassa, jonka ovea ei saa lukittua, on vaikea suojautua.
- Jos turvallinen poistumisreitti on näkyvillä ja turvallinen, voi ulos kulkemista harkita.
- Jos poistumisreitti on kaukana eikä näkyvissä, ulos kulkeminen ei ole turvallista.
- Toimi tilanteen mukaan asteen 1 tai 2 mukaan.
- Tarvittaessa raportoi saamaasi tietoa viranomaisille.

Tilanteen jälkeen

- Palataan normaaliin toimintaan mahdollisuuksien mukaan.
- Tilanne tulee käsitellä opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa kriisiviestintäsuunnitelman mukaisesti.
- Älä anna lausuntoja tiedotusvälineille. Viranomaiset ja etukäteen määritellyt henkilöt vastaavat tiedottamisesta.

1.15 Päivittäinen paloturvallisuus

Pelastussuunnitelma

- Tiedä, missä on työpaikkasi / kiinteistön pelastussuunnitelma.
- Tutustu ainakin pelastussuunnitelman keskeisiin osiin.

Vaarojen ja riskien tunnistaminen

- Tunnista työympäristössäsi olevat vaaratekijät.
- Ilmoita havaitusta puutteista ja epäkohdista vastuuhenkilöille.

Pelastustie

- Tiedä pelastustiet ja että kiinteistön pelastustie on merkitty sekä suojelupiirrokset ovat sisäänkäyntien läheisyydessä.
- Älä pysäköi autoa pelastustielle.
- Seuraa, että pelastustiet ovat vapaana autoista, tavaroista, lumesta tms.

Palo-osastointi

- Tiedä työympäristösi palo-osastojen rajat.
- Tarkkaile, että palo-ovet ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia ja ne pidetään salpautuneena.
- Älä kiillaa palo-ovia auki ja poista kiilat, jos näet sellaisia.
- Ilmoita rikkoutuneesta palo-ovesta lähimmälle esimiehellesi.
- Tarkkaile, että läpiviennit on tiivistetty.

Uloskäytävät

- Tiedä työympäristösi kaikki uloskäytävät ja tutustu niihin.
- Pidä uloskäytävät vapaana tavaroista.
- Ilmoita vastuuhenkilölle, jos uloskäytävät eivät ole mielestäsi hyvin merkitty.
- Älä lukitse uloskäytävien ovia siten, ettei niitä saa sisäpuolelta auki ilman avainta.
- Tiedä kokoontumispaikka, johon poistumisen jälkeen kokoonnutaan.

Turvalaitteet

- Tiedä, mitä paloturvallisuuslaitteita kiinteistössä on ja miten ne toimivat.
- Tiedä, miten laitteet tai sen osat näkyvät tiloissa, joissa työskentelet.
- Seuraa, että paloilmaisimien lähellä on riittävästi vapaata tilaa.
- Ilmoita pimeänä olevista poistumisreitivaloista vastuuhenkilölle.
- Tiedä, miten toimitaan palokellojen soidessa.

Sähkölaitteet ja -asennukset

- Huolehdi, että sähkökäyttöiset koneet ja laitteet ovat kunnossa.
- Poista vajaakuntoiset koneet ja laitteet käytöstä.
- Poista rikkiäiset tai vioittuneet sähköjohtimet käytöstä.
- Tarkkaile, että pistorasiat ja valokatkaisijat ovat ehjiä ja tukevasti kiinni seinässä.
- Pidä omalta osaltasi sähkölaitteet puhtaana ja huolehdi riittävästä ilmankierrosta.
- Vältä jatkojohtojen käyttöä.
- Ilmoita havaitsemistasi puutteista vastuuhenkilölle.
- Pidä valaisimet ja kaapelihyllyt vapaana kaikista tavaroista.

Alkusammutuskalusto

- Tiedä työympäristösi alkusammutuskaluston sijainnit ja tyypit.
- Seuraa, että alkusammutuskalusto on hyvin merkitty, niitä pidetään niille varatuilla paikoilla ja ne ovat helposti löydettävissä.
- Huolehdi, että osaat käyttää työympäristössäsi olevia alkusammutusvälineitä.

Tuhopolttojen torjunta

- Poista ylimääräinen palava materiaali tiloista säännöllisesti.
- Älä varastoi palavaa materiaalia rakennusten ulkoseinustoille (8 m etäisyys).
- Jos huomaat, että tavaraa on varastoitu liian lähelle rakennusta, ilmoita siitä vastuuhenkilölle.
- Huolehdi ovien ja ikkunoiden lukituksesta työajan päätyttyä.
- Pidä avaimista huolta.
- Lajitele jätteet ja laita ne sitä varten järjestetyille paikoille.

Pelastuslaitoksen toimintaedellytykset

- Tarkkaile, että kiinteistön osoitenumero on selvästi näkyvillä tulosuunnasta.
- Säilytä kemikaaleja työpisteessä vain päivittäin tarvittava määrä.

Henkilökunnan toimintavalmius

- Tiedä työpaikkasi turvallisuushenkilöt, ennalta ehkäisevät toimenpiteet ja toimenpiteet erilaisissa onnettomuustilanteissa.
- Hallitse alkusammutuskaluston käyttö sekä tiedä mitä sammutusainetta eri tulipalotilanteissa kannattaa käyttää (jauhe, hiilidioksidi, vesi tai peite).
- Tiedä työpaikkasi ensiaputaitoiset henkilöt.

Turvallisuuskoulutus

- Turvallisuusasiat on perehdytetty sinulle jo työsuhteen alussa. Jos ei ole, pyydä perehdytystä pikimmiten.
- Huolehdi, että turvallisuuskoulutus/-keskustelut ovat vuosittaisia tapahtumia työpaikallasi.

Tiedottaminen

- Huolehdi, että olet saanut tietoa pelastussuunnitelmasta riittävästi.
- Huolehdi, että olet saanut tiedon keskeisimmistä turvallisuuteen liittyvistä muutoksista riittävän nopeasti.

1.16 Sammutusjätevesien käsittely

Tulipaloa sammutettaessa noin puolet käytetystä sammutusvedestä höyrystyy tai imeytyy palokohteen irtaimistoon ja rakenteisiin. Loppuosa on sammutusjätevettä.

Toimintaohjeet sammutusjätevesien käsittelyyn:

1. Mikäli sammutusjätevesien määrä on vähäinen, sammutusjätevedet kerääntyvät jätevesi- ja sadevesiviemäriin, joiden kautta ne menevät Tampereen kaupungin jätevesiverkostoon, edelleen puhdistettavaksi.
2. Mikäli sammutusjätevesien määrä on runsaampi tai ne ovat kerääntyneet tiettyyn paikkaan, on mahdollista, että sammutusjätevesiä kerääntyy rakennuksen alimpiin osiin. Niitä ovat osittain maanalaiset kerrokset. Näistä sammutusjätevedet kerätään kuivaamalla tai siihen erikoistuneiden yritysten imuautoilla.
3. Sammutusjätevesien määrän ollessa erittäin suuri, ne kerääntyvät viemäriin, sadevesiviemäriin, kohdassa 2 kuvattuihin rakenteisiin sekä maaston alempiin paikkoihin. Kiinteistö sijaitsee osittain rinteessä, joten sammutusjätevedet valuvat osittain myös kiinteistön ympäristön alaviin osiin.
4. Mahdolliset ympäristöön kertyneet runsaat sammutusjätevesikertymät pyritään keräämään imupaineautoilla sekä suoritetaan tarvittavat pesut, ja kuljetetaan sammutusjätevedet soveltuaan loppukäsittelyyn.
5. Ympäristövaara ja vaara jätevedenpuhdistamon toiminnalle aiheutuvat tulipalotilanteessa pääosin varastoituna tai käsiteltävinä olevista kemikaaleista. Kiinteistössä varastoidaan ja käsitellään vähäisiä määriä kemikaaleja, joten voidaan olettaa, että kiinteistön sammutusjätevedet eivät ole vaaraksi ympäristölle tai jätevedenpuhdistamolle.